De vispopulatie van de Schelkensbeek

Kim Faassen

Onderzoeksvraag

Hoe kan de vispopulatie toenemen in de bovenstroom van de Schelkensbeek door hem te verbeteren?

Gebiedsbeschrijving

De Schelkensbeek stroomt vlakbij het plaatsje Reuver (zie figuur 1). Hij begint in het natuurgebied Meerlebroek en **het lozingspunt** is de **Maas**. De vegetatie is vooral Broekbos.

De beek heeft benedenstrooms een groot verval en de monding is een zandwaaier. Het project om de vispopulatie in de Schelkensbeek toe te laten nemen, vindt plaats tussen de Keulseweg en de Broekweg over een lengte van 1000m. Hier wil men de beek zijn natuurlijke vorm weer teruggeven en Bij de benedenloop worden duikers aangelegd.

Figuur 1: Stroomgebied van de Schelkensbeek [1].

Resultaten

In de benedenloop van de Schelkensbeek komen veel vissoorten voor. Dit komt door veel verschillend substraat. De **vissen** hebben veel mogelijkheden om te schuilen en hun eieren te leggen^[2].

Figuur 2: De vuilvang in de Schelkensbeek[2].

In de bovenloop van de Schelkensbeek komen relatief weinig vissoorten voor. Dit heeft een aantal redenen. De populatietrek wordt belemmerd door een **stuw** halverwege de beek en een vuilvang (zie figuur 2).

Het verval is hier erg hoog waardoor veel vissen hier niet langs kunnen. Ook is de leefomgeving in de bovenloop niet gunstig voor de vissen. Hier is de beek recht en is er weinig variantie in het substraat. Er zijn dus weinig mogelijkheden om te schuilen^[2].

Figuur 3: Een deel van het gebied waar het project plaatsvindt^[2].

Om de vispopulatie bovenstrooms te verhogen worden eerst duikers aangelegd bij de stuw en de vuilvang. Ook bij andere plaatsen zoals wegen worden de duikers vervangen. Omdat de omgeving bovenstrooms van de beek nog niet geschikt is voor vissen wordt deze aangepast.

Op een traject van 1000 meter tussen de Keulseweg en de Broekweg (zie figuur 3) wil men de nu nog rechte beek laten meanderen. Er ontstaat er erosie aan de buitenbocht en sedimentatie aan de binnenbocht. Hierdoor ontstaat er variatie in het substraat. Ook zal er meer natuurlijke vegetatie in de binnenbocht komen. Als laatste zal hier het basisprofiel smaller worden gemaakt met een ondiep bed. Hierdoor zal de **stroomsnelheid** behouden blijven als het **debiet** erg laag is^[3].

Conclusie

Door de duiker bij het knelpunt van de beek te plaatsen zullen de vissen nu ook in bovenstroomgebied kunnen komen. Door het hermeanderen van de beek zal er meer variantie in het substraat ontstaan. Dit is erg gunstig voor de vissen. Ze krijgen meer schuilmogelijkheden en ook meer plekjes om hun eitjes te verstoppen. Ook kunnen de vissen bij een lage waterstand (zoals in de zomer), toch nog in de bovenloop kunnen komen. Door het smallere basisprofiel en het ondiepe bed is er minder water nodig om toch de stroomsnelheid te behouden. De vispopulatie in de bovenloop van de beek zal dus gaan toenemen adat deze veranderingen zijn doorgevoerd.

Referenties

[1] Google Maps, 29 nov. 2015, www.google.com/maps
[2] T, Basten., E, Binnendijk., J.A.J, Van Mil. (2009). Meetrapport
Schelkensbeek 2008 nulmeting t.b.v. strategische
projectmonitoring. Waterschap Peel en Maasvallei.
[3] Janssen, I., Van der Kruijs, S., Beuseker, J. (2015). Projectplan
Herinrichting Schelkensbeek. Waterschap Peel en Maasvallei.